

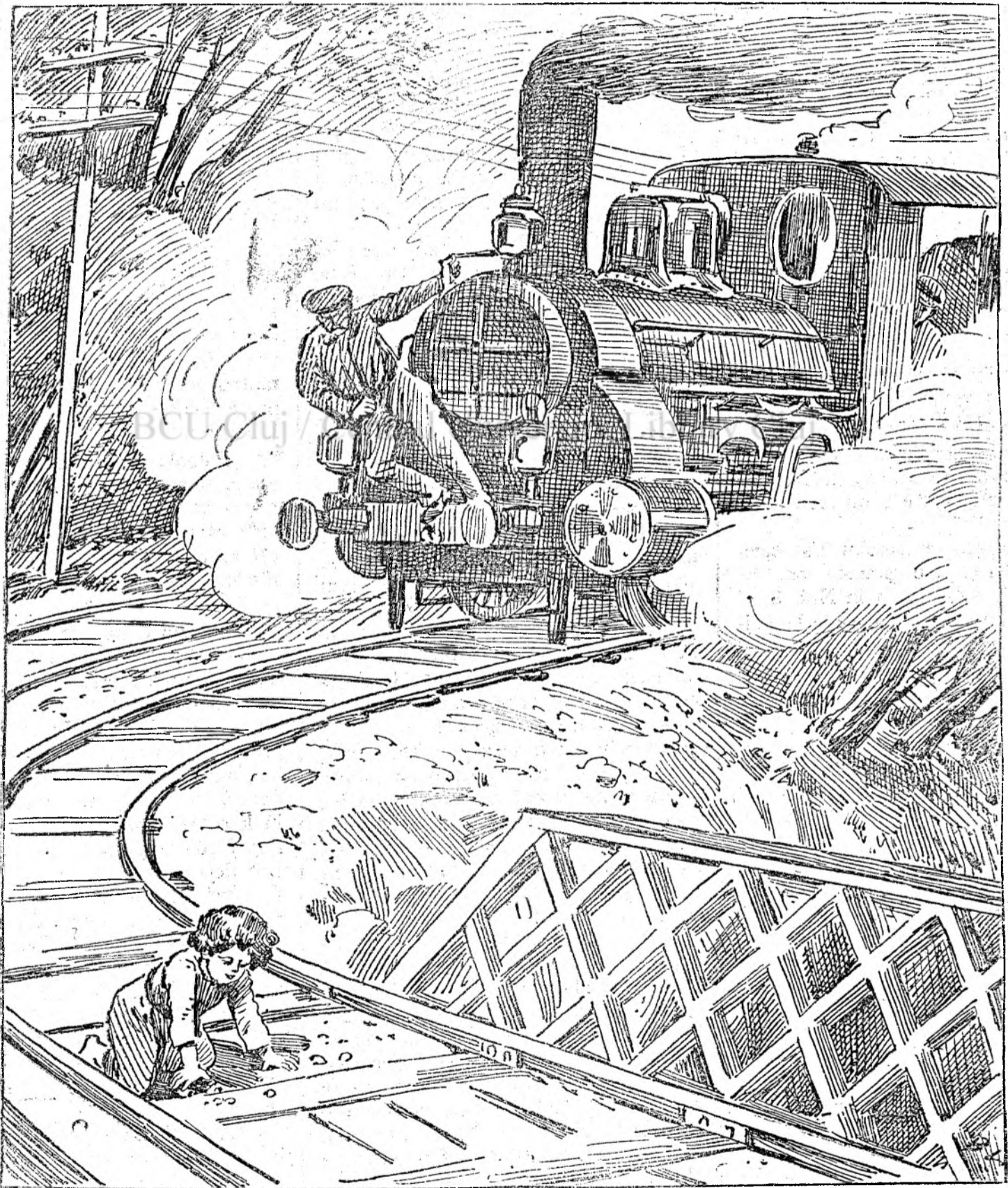
FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 Pe un an ..... 4 cor. 40 bani.
 Pe o jumătate de an ..... 2 cor. 20 bani.
 România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
 Adresa: Iași, "Tipografia" M. Heltzer, Sibiu

Foale politică.
 Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:
 se primesc la biroul administrației, (str.
 Măcelarilor nr. 12).
 Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani
 a treia-ora 10 bani.

FOCARUL EROU.

Focarul trenului de povară, ce mergea zilele trecute din Osimo spre Ancona a săvârșit o faptă mai eroică, ca a multor generali și domnitori vestiți. În apropierea Anconei anume, observă mașinistul pe un copil, ce să juca fără grije pe șinele căii ferate, vre-o câteva sute de metri înaintea locomotivei. Cu tot șieratul, copilul nu băgă de seamă și focarul locomotivei să cățără de

botul mașinei, ca să prindă pe copil, să-l scape. Trenul însă nu să opri, cu tot împiedecatul și acum, acum, să-l calce pe copil, când pornit de un gând eroic sări focarul de pe locomotivă și acoperind cu trupul său pe copil, lăsă să treacă trenul peste el. Înșfârșit trenul să opri și astfel fu scăpat copilul dela moartea sigură, mulțumită eroismului și iubirii de desproapele a unui simplu

focar, care ar merita mai mult, de cât ori și care, recunoștința și cinstea tuturor oamenilor de bine.

Ce este mai minunat, e faptul, că atât copilul cât și focarul au scăpat teferi, numai cu câteva șgărieturi.

Chipul nostru înfățișează clipa, în care focarul cățarat de mașină, cearcă să scape pe copil.

Lă o jumătate de an.

S'a implinit iarăși o jumătate de an. Din acest prilej deschidem un nou abonament la »Foaia Poporului«, pe jumătatea a doua a anului curent. Rugăm pe st. noștri abonați, a căror abonament s'a gătat cu sfârșitul lunii Iunie c. c. l. v. să binevoiască a și înol abonamentul. Pentru înlesnirea înorii, am alăturat la nr.ii. trecuți avize postale pentru trimiterea banilor. Rugăm totodată pe toți cetitorii și priștinii »Foaiei Poporului« a recomanda foata în cercul cunoscuților lor.

Stăm în preajma unor mari schimbări în ce să ține de politica internă a țării noastre. Urmează schimbare de guvern și poate și de sistem, alcătuirea legii votului universal etc. Aceste mari schimbări și evenimente, care se așteaptă pe toamnă, trebuie să le urmărăm cu mare luare aminte. E datorința noastră a face aceasta și ca cetățeni, și ca Români.

»Foaia Poporului« va petrece cu luare aminte toate aceste întâmplări, ca cetitorii ei să fie pe deplin orientați cu cele ce să întâmplă. Intemeiați pe aceasta și pe împrejurarea, că »Foaia Poporului« e bogată în cuprins și să stălește a fi folositoare cetitorilor săi, cerem sprijinul tuturor oamenilor de bine.

Prețul abonamentului să vede în fruntea foii.

INTERVERTIRI.

În Agram, capitala Croației, decurge un mare proces de trădare al Sârbilor, care să pare a nu mai avea sfârșit.

Pertractarea procesului s'a început în 3 Martie a. c. precum am făcut cunoscut acest lucru în Nr.ii 8 și 9 ai foaiei noastre și acum, pe la mijlocul lui August adevă în a 6 a lună încă nu s'a gătat cu ascultarea martorilor. În nr.ii amintiți mai sus am arătat substratul acestui proces uriaș. În anul trecut, prin August, a ieșit în tipar o broșură de George Nastici — pusă la cale, cum să crede, de anumite cercuri politice în legătură cu banul Croației — în care s'a arătat cu nume și date, cum unii Sârbi au urzit o conjurație pentru unirea Sârbiei, Croației, Bosniei și Herțegovinei în o singură țară, în o mare Sârbie. Procuratura, care făcuse cercetare și mai înainte, pe temeiul devalirilor lui Nastici a dat poruncă de arestare pentru vre-o 53 de Sârbi, între cari negustori, proprietari, preoți, învățători etc. punându-i sub acuză pentru trădare de patrie. Astfel s'a pornit procesul. Cum să va sfârși, nu se știe și noi nici nu voim să ne ocupăm aci cu procesul, căci aceasta e treaba tribunalului din Agram, care își va pronunța hotărârea după dreptate.

Ne atrage însă luarea aminte un alt lucru, care stă în legătură cu acest monstruos proces. Cum pertractarea ține atât de mult, neobicit de mult, cum dovezile lui Nastici schiopătează și preste tot se vede, că nu se pot dovedi așa mari grozăvii împotriva acuzaților, procesul a stârnit o vie interesare în stră-

înătate, în țările culte ale Europei, cu popoară nobile și generoase.

Între altele foaia italiană »Perseveranza«, totdeauna bine informată din curtea Papei dela Roma, a adus săptămânile trecute știrea, că Papa ar fi scris o scrisoare monarhului nostru în interesul acuzaților din Agram. Știrea ee e drept, s'a desmintit, că adevărată, dar în orice caz ea dovedește viul interes, ce se arată în Italia față de proces.

Tot acum de curând s'a mai petrecut încă ceva. Cei mai de frunte gazetari francezi din Paris, cari dela început au osândit acest proces odios, anume 33 de inși, conducătorii celor mai mari și mai însemnate foi franceze, au adresat o telegramă lui Rákosi Jerő, capul sindicatului sau însoțirii gazetarilor unguri din Budapesta rugându-i să întrevie în interesul acuzaților din Agram. Ziaristii francezi în telegrama lor între altele zic, că acuza în proces se referă numai la foi, broșuri și călindare, a căror confiscare nu s'a făcut din partea judecătorilor și roagă pe colegii unguri »să vegheze, ca drepturile cugetării și ale presei să nu fie vătămate prin un atentat ireparabil«.

Asta le mai lipsea gazetarilor percionși și nepercionși din Budapesta. Au ajuns greu »strâmtorați cu ușa« — cum se zice. Ei cari se bat în piept și se laudă în gura mare, că sunt apărătorii cei mai vajnici ai libertății presei și ai cuvântului, trebuia acum să arete aceasta prin fapte. Aș, să putea altcum?... Și ce au făcut »pionierii libertății«?

S'au intrunit la societatea lor »Otthon« și aici prezidentul Rákosi, care e și primredactorul ziarului celui mai încarnat în șovinism, »Bud. Hirlap« le-a cetit un răspuns pentru colegii francezi, care a fost primit.

Răspunsul acesta e o strălucită dovadă cum știe coconul Rákosi și soții săi interverti și suci lucrurile. În el gazetarii dela »Otthon« declară, că nu pot implini rugarea colegilor francezi de a întrevie în favorul acuzaților dela Agram, deoarece Croația are autonomie estinsă și așa ei nu se pot amesteca în treabă, căci în acest caz Croații și-ar vedea atacată neatârarea judecătorilor lor, iar de altă parte nu voiesc să înrăureze asupra juzilor, așa că aceștia să hotărască liber și nepresionați.

Așa e, numai cât aceea nu o spune dl Rákosi, că de câteori nu se mestecă chiar »Bud. Hirlap« în afacerile Croației!

Dar apoi acum vine și mai și. Tot în acest răspuns alătura de cele de mai sus, voinicoșii gazetari declară sus și tare, că cu toate aceste are să se știe, că »trecutul gazetăriei maghiare e plin de lupte pentru libertatea presei«.

Va fi... numai cât afară de multe altele, acum chiar cazul cu neimplinirea rugării colegilor francezi arată contrarul. Crede dl Rákosi și soții, că gazetarii francezi nu bagă de seamă aceasta? Crede că în fața lumii culte se pot astfel interverti lucrurile: a zice una și a face alta? Dl Rákosi și soții au bagat-o pe mână și de astădată. Vorba Românului: »Ascund mâța în sac și ghiarele li să vadă afară!«

Siblu, 13 August n.

Nu-l vrednic... Un ziar ceh e informat, că petițiunea slovacilor, înaintată ministrului de justie Günther pentru grațierea de restul pedepsei de închisoare a părintelui Hlinca, a fost trimisă spre opinare tribunalului din Rosenberk, care i-a croit pedepsele. Acest tribunal și a dat părerea, că părintele Hlinca nu e vrednic de grațierea cerută.

De... Turcul te bate, turcul te judecă!..

Din străinătate.

Spania s'a mai liniștit. Barcelona, locul de căpetenie și cuibul răsculaților a fost cuprins de armatele ocărmpirei. Numai în provincie, Catalonia, mai decurg ici colo lupte și ciocniri între răsculați și armată, dar să poate spune în general, că țara s'a mai liniștit.

În Maroco, în jurul Melillei, să privesc numai spaniolii cu arabii, dar lupte nu s'au dat până acuma. Cătră sfârșitul lunii să așteaptă însă lupta hotăritoare.

Cu Grecia și cu Turcia earăși s'au încurcat treburile și încă s'au încurcat tare prost. Turcii nu să lasă, eară grecii strigă din rășputeri, ca ala din povaste, »luaș'l de pe mine, că de nu'l omor«. Zilele trecute au ținut frunțașii grecii o consfătuire în Athena, în care au hotărât, să nu cedeze nimica. Turcii să tot înarmează și încep aș ascuți o armă și mai omoritoare pentru greci, adevă boicotul negustorilor greci, hotărând anume să încunjure pe cât să poate vinderea și cumpărarea de mărfuri grecești.

Paterile mari, protectoarele Cretii, adevă Rusia, Anglia, Franția și Germania să obosesc din rășputeri, să liniștescă și pe greci și pe turci. După cât să poate prevedea însă, Creta va rămânea în stăpânirea turcească.

În Asia să întuneacă asemenea cerul păcii și anume relațiile de până acum amicale dintre China și Japonia au devenit încordate. China care e cu mult mai inferioară Japoniei în toate privințele, nu poate suferi ca Japonia să zidească o nouă linie ferată Hantung-Mikden la care să funcționeze implegați Japonezi. Japonia, care și-a concentrat deja armata în Manjuria, zice că drepturile ei de a zidi o nouă cale ferată sunt îndreptățite. Să svonește că Japonia a și transmis Chinei ultimatul adevă întrebarea, că: Da sau ba, permite sau nu? În cazul, că China nu permite, ne putem trezi cu un război între China și Japonia!

Biserica lui Ianus — deschisă.

La străbunii noștri, în vechea Romă, între multe alte temple sau biserici era una închinată zăului Ianus, care era întotdeauna deschisă, când împărăția romană avea războiu cu vre-un stat sau popor și li se închideau ușile numai atunci, când împărăția se bucura de pace și liniște.

În lunga viață a statului roman, biserica lui Ianus a stat mai mult deschisă, căci armele romane arareori se odihneau și numai din când în când era închisă.

Dacă azi ar mai exista o biserică de-a zăului Ianus, ușile ei, ca și pe vremea Romanilor, ar fi mai mult deschise, căci în zilele noastre gâlcevile și războaiele în state și războaiele urmează unul după altul. Și umbra groznică a războaielor se întrezărește și în viitor. Pe lângă toate călătoriile și întâlnirile Domnitorilor, cum a fost d. e. și întâlnirea din zilele trecute a Țarului cu președintele republicii franceze la Cherbourg și cu regele Angliei la Cowes, cari se zice, că se fac pentru întărirea și statornicirea păcii, oamenii și cu deosebire bărbații politici, nu se pot lipsi de frica unui război apropiat. Dovada cea mai vădită în privința aceasta ne-o dă Anglia. Bărbații de stat ai acestei puternice împărății mai de mult și-au exprimat temerea de o invazie sau năvălire în Britania, la ei acasă. În 30 Iulie a. t. tema aceasta a venit iarăși în vorbă în o ședință a comisiei de apărare a împărăției și comisia a primit proiectele pentru înmulțirea armatei engleze pe uscat, pe lângă aceea, că Anglia își sporește an de an vapoarele de război, — de frica unei năvăliri în cazul unui război întrezărit în viitor.

Dar să lășăm viitorul necunoscut și să ne oprim la prezent, la timpul de față.

În timp mai puțin de un an era să izbucnească un mare război și s'au întâmplat 3 războaie și un război, cu mari vărsări de sânge.

După alipirea Bosniei, cum știm cu toții, era să se incurce monarhia noastră în război cu Sârbia și Muntenegru. Din toamna trecută și până în primăvară au ținut lanț agitațiile de război, care dacă izbucnea, după toate probabilitățile, să desvolta în un mare război european.

Abia a trecut aceasta primejdie, și în Turcia, prin Aprilie a. c. a izbucnit o răscoală. Răscoala au făcut-o, cu știrea Sultanului, reacționarii, adevărații inibitorii stărilor vechi din Turcia și scopul răscolășilor era răsturnarea partidului junilor Turci și nimicirea constituției, introdusă de curând. Sultanul și reacționarii însă au pățit-o. Junii Turci, dintre cari mulți au căzut jertfă pe altarul patriei, s'au recules, au plecat din Macedonia cu regimentele credincioase lor, au cuprins Constantinopolul, au lipsit de tron pe despotul Sultanul Abdul Hamid, îmbătrânit în câinii și au asigurat de nou constituția și parlamentarismul. Și noua rânduală încă nici acum nu e deplin statornicită.

Turciei i-a urmat Perzia din Azia. În Perzia răscoala dăinuia mai de mult. Cauzele și urmările ei au fost aceleași, ca în Turcia. Șahul Perziei a șters constituția și a ucis o mulțime din apărătorii libertăților publice. Au urmat lupte crâncene între partizanii Șahului și între răscolășii contra tirăniei lui. De curând lucrurile au ajuns la adevărat și naționaliștii au frânt puterea Șahului, l-au lipsit de tron și acum sunt pedepsiți cu moarte împărătorii poporului.

Perzia era în fierbere încă, când Spania, mândra dar nenorocita țară latină din Europa să încercă zilele aceste în un război în Africa și în urma acesteia izbucnește în un ținut al ei, în Catalonia, o sângeroasă răscoală.

Guvernul Spaniei a voit să pedepsească o seminție arabă, a Cabibilor din Maroco (Africa), fiindcă aceștia au atacat muncitorii Spaniolii dela o cale ferată. Spaniolii s'au răzimat pe cetatea lor de acolo, Melilla și de aici au pornit contra Cabibilor. Aceștia întâi au bătut strajnic trupele spaniole, așa că a fost de lipsă trimiterea de alte trupe nouă. De aceea guvernul a dat poruncă de mobilizare.

La știrile aceste, în Barcelona, capitala Cataloniei și în alte orașe, toate cuiburi de socialiști și anarhiști, a izbucnit răscoala cu toată puterea și cu toate grezăvenile ei. Răscoală au pus-o la cale anarhiștii și scopul lor era, a proclama Catalonia și eventual întreaga Spanie, de republică și a lipsi de tron pe regele Alfonso. Acum s'a început lupta între armată și răscolăși. După lupte de vreo 5 zile armata a învins și răscoala a fost sugrumată. Dar numai în luptele de pe ulițele Barcelonei au căzut la 2000 de oameni. Și, cu toate asigurările guvernului, răscoala de tot nu e chiar potolită. În întreaga Catalonia se dau și acum lupte, iar din Melilla asemenea vin știri neliniștitoare. Astfel nenorocita Spanie a purtat două războaie, cu Cabili și cu propriii săi fii.

Dacă mai luăm în samă, că în urma răscoalei din Spania, au început agitațiile de răzvrătire, și în vecina *Portugalia* unde dinastia domnitoare stă pe un tron foarte șubred, apoi că *afacerea Crețel* tot mai mult amenință cu război între Turcia și Grecia, putem zice, că aproape de un an ușile bisericii lui Ianus sunt deschise și cine știe cât vor sta astfel...

Adunarea popor. dela Șomcuta-mare.

După cum am pomenit în rândul trecut, vrednicii noștri fruntași și deputați au hotărât a acțiune energică pentru ținerea unui șir de adunări populare. Astfel, după adunarea dela Chizeni, s'a ținut luni, în 2 August, în Șomcuta-mare a doua adunare populară românească, la care au luat parte deputații Dr. T. Mihali, Dr. Vaida, și Dr. A. Vlad. La adunarea condusă de fruntașul Chioarului, dl N. Nyilvan, au participat peste 2000 țărani, cari au urmărit cu multă dragoste și interes expunerile orătorilor: Dr. Vaida, Dr. Vlad, Dr. G. Tripon, postul O. Goga și Dr. T. Mihali.

De încheiere s'a primit unanim la propunerea d-lui adv. Dr. Aurel Nyilvan următorul proiect de rezoluție:

»Alegătorii și cetățenii români din cercul electoral al Șomcutei-mari, întruniți în adunare populară, discutând situația politică actuală enunță următoarele:

»Exprimă sentimentul lor de profundă nemulțumire față de stăpânirea țării pentru amânarea nemotivată și tendința evidentă de falsificare a angajamentelor luate față de Coroană și popor de a introduce sufragiul universal egal și secret, — exprimă totodată convingerea că o sanare radicală a stărilor insuportabile numai atunci e cu putință, dacă pentru schimbarea actualului sistem de guvernământ să va introduce fără amânare votul universal în sensul strict democratic.

»Alegătorii români au privit cu încordată luare aminte neobosită activitatea a deputaților naționaliști deslășurată pentru apărarea drepturilor poporului nostru atacate în mod sistematic și pentru împedecarea exploatarea maselor poporului fără deosebire de naționalitate în favorul unei oligarchii lipsite de orice scrupul. Totodată își exprimă dorința că pentru a da o soluție norocoasă crizei politice actuale este neapărat de lipsă, ca reprezentanții tuturor naționalităților și tuturor elementelor democratice din țară să fie luați

în considerare de factorii constituționali chemați a rezolva în interesul tronului și a patriei spre mulțămirea tuturor stărilor interne nesănătoase. cari amenință cu o «guduire a temeliei monarhiei».

Darea de seamă a deputatului Dr. Mihali.

Fraților! Guvernul coaliționist nu numai prin aceea a păcătuit, că nu și-a împlinit datorința, ca să introducă legea votului universal, ci a păcătuit în mod neiertat prin aceea, că abătându-se dela programul său a făcut o mulțime de legi păgubitoare țării, cari în mare parte contribuiesc la neliniștirea locuitorilor țării, doarece prin aceste legi sunt atacate cele mai vitale interese culturale și economice a tuturor naționalităților din țară. Legile școlastice și legea de congruă a ministrului de culte în cele mai multe dispoziții ale lor vatămă în mod flagrant drepturile naționalităților și în mod vădit atacă autonomia bisericească, având scopul de a maghiarisa toate naționalitățile și de a le împedeca în dezvoltarea lor liberă în cele culturale și religioase.

De asemenea sunt periculoase pentru naționalități și dispozițiile guvernului referitoare la colonisări, din cari dispoziții reese în mod evident, că naționalitățile pe viitor vor fi împedecate și în dezvoltarea lor economică și vor fi sărăcite în mod fatal.

Dar mai păcătoasă este procedura guvernului coaliționist în ceea ce privește guvernarea prin ordinațiuni ministeriale, cari nu sunt în consonanță cu legile positive, ba în cele mai multe cazuri sunt diametral opuse legilor sancționate.

Este lucru notoric, că cea mai mare tirănie să face la umbra legilor și în această privință guvernul coaliționist a dat dovadă netăgăduită, ca în ce chip să pot eluda legile sancționate și cum să poate prin ordinațiuni să se facă o guvernare în sensul strict al cuvântului, teroristică.

Dintre cele multe dispoziții prin ordinațiuni ministeriale contrare legilor positive și emanate cu intențiunea de-a nedreptăți și a teroriza naționalitățile din această parte, să vă amintesc numai câteva:

Ministrul de interne prin ordinațiuni și hotărâri aduse prin organele sale subordonate a declarat, că nu există și că nu poate exista în această țară partidul naționalităților, care partid reprezintă majoritatea locuitorilor; prin urmare că nu este iertat, ca acest partid, ca și alte partide politice să se poată organiza și precum bine știți încercarea noastră de organizare, ce s'a făcut prin comitetul emis în mod legal dela Arad a fost interzisă și emisiile noastre au fost pedepsiți pe cale administrativă cu amende și închisoare. Un lucru ca acesta nu să mai pomeniște în state constituționale.

Tot ministrul de interne prin felul său de a da ordinațiuni confidentiale adresate organelor administrative, a introdus în administrație un sistem de spionaj și terorizare, așa încât locuitorii cari aparțin partidului naționalităților și a social-democrațiilor, cu un cuvânt, cari nu aparțin partidelor coaliționiste sub

lel și fel de pretexte ridicole sunt pedepsiți cu amende de bani și închisoare din partea organelor administrative. Mă provoc în privința aceasta la arhivele pretoriale din toată țara și cu deosebire la arhiva pretoriale locală, în care cu miile să află judecățile în prevaricații și alte delictе, prin cari s'au nefericit materialmente atâtea familii, așa încât cu drept cuvânt să poate susține, că dacă va mai continua acest sistem de persecuții pe cale administrativă, va urma nimicirea materială și sărăcirea totală a tuturor cetățenilor din țară, cari nu aparțin partidelor coaliționiste.

Nedrepte și ilegale sunt dispozițiile referitoare la dreptul de întruniri.

Ce să zicem despre dispozițiile ministrului de culte?, care după cum vă este cunoscut chiar din presa maghiară, în timpul mai recent a ordonat cercetări disciplinare cu sutele în contra învățătorilor naționalităților din toată țara, sub pretextul, că aceștia nu ar produce destul de mare progres în instruirea elevilor în limba maghiară, cu toate, că în legea școlară este dispoziție clară, că sub acest pretext nu să vor lua la răspundere învățătorii naționalităților până la anul 1910. Iar referitor la exercitarea liberă în chestiunile confesionale bisericești tot acest ministru a avut temeritatea să ordoneze, că în școlile populare de stat preoții sunt dator să propună religia ba chiar și rugăciunile în limba statului, pe care în ținuturile naționalităților elevii nu o înțeleg — cu un cuvânt prin aceasta ordinațiunile li să interzică naționalităților, de a să ruga lui Dumnezeu în limba lor maternă. Tot în aceasta ordinațiune ministrul de culte dispune, ca acel preot catehet, care nu să va acomoda acestei dispoziții, va fi lipsit de congruă; față de aceasta dispozițiune atât de jignitoare pentru bisericile naționalităților, forurile competente ale acestora, bazându-se pe legile bisericești autonome, au interzis preoților cateheți ca să propună religia în limba statului și au ordonat ca religia conform dispozițiilor dogmatice și uzului legal de până acuma și conform principiului exercerei libere de religione, — să se

propună și mai departe în limba maternă. Aceasta dispoziție dată în mod firesc și natural din partea forurilor bisericești, ajungând la cunoștința ministrului de culte, acesta numai decât a recercat toate forurile episcopoești, ca să-și revocare ordinațiunile bazate pe lege, căci la din contră ministrul de culte va sista congrua de pe întreg teritoriul diecezei.

Așa s'a ivit cel mai flagrant conflict între ministrul de culte și forurile competente bisericești. Ce va fi sfârșitul acestui conflict, nu să poate prevedea.

Un lucru însă este sigur, că forurile bisericești nu pot ceda din punctul lor de vedere legal și dogmatic. Deci verosimil, ministrul de culte dacă mai rămâne la putere, cu o trădătură de pană va detrage congrua tuturor preoților naționalităților nemaghiare.

Iată domnilor pentru ce a fost de lipsă legea congruei, adevărat pentru-ca ministrul de culte să aibă arma în mână de a putea amenința și nimici pe toți preoții naționalităților nemaghiare, cari nu vor voi să propună religionea în limba statului și cu siguranță să poate prevedea, că mai târziu tot acest ministru, care dela venirea sa la putere a conturbat pacea religioasă în această țară, va avea temeritatea a dispune, ca limba statului să se introducă și în biserică. Judecând după aceste fapte temerare ale ministrului de culte cu drept cuvânt putem fi îngrijorați de soarta așezămintelor noastre religioase și culturale, căci precum vedem, tot acest ministru are temeritatea de a ataca chiar și dreptul de proprietate a foștilor grănițeri năsăudeni, confiscându-le pe nedreptul fondurile culturale și denegând de ani de zile licuidarea stipendiilor sutenilor de tineri grănițeri, cărora forul competent le-a în-cuviințat aceste stipendii.

(Va urma.)

Emigranții la America.

Zilele trecute a ieșit în tipar statistica oficială a emigranților în Statele-unite ale Americii pe un an, din 1 Iulie 1908 până în 1 Iulie 1909. Din statistica aceasta aflăm, că în decursul acestui an au emigrat din statele europene la America 724,756 de oameni.

Cei mai mulți emigranți au fost din Italia (166 mii) și cei mai puțini din Danemarca (3807). Numărul emigranților din Ungaria a fost 84,914.

Statistica mai cuprinde diferite date privitoare la vârsta emigranților, la banii, ce au avut emigranții etc. E interesant, că din suma totală a emigranților preste 465 mii s'au dus la rudeniile lor, aflătoare deja în America, — 94,931 au mers la cunoscuți și abia 20,258 emigranți au fost de aceia, cari n'au avut pe nimenea în Statele-unite. De aci să poate deduce ce număr mare de Europeni să află în America.

Comisarul de emigrație al Statelor-unite este William Williams, care diriguiește emigrarea. El e un om cu simț de dreptate, dar strict, aspru, care duce în deplinire cu mare punctualitate legea de imigrare, respingând și nelăsând să puie piciorul pe pământul Americii nici un emigrant, care nu împlinește toate condițiile legii. Legea aceasta făcută de curând e destul de strictă și de aceea e de lipsă, ca emigranții, cari voiesc a merge la America să bage bine de seamă ce prescrie ea. Căci dacă și numai unei cerințe a legii nu corăspund, sunt trimiși îndărăpt fără cruțare și în acest caz au cheltuit înzadar banii de drum, cari fac, mai cu samă pentru un om sărac, o sumă destul de însemnată.

În înțelesul legii sunt lăsați să intre în America numai oameni *citovi* și *deplin sănătoși*. N'are deci să plece la America acela, care e orb de un ochiu, schiop sau nu poate lucra decât cu o mână, mai departe acela care e ghebos sau care suferă de vre-o boală, cum e d. e. boală de inimă, de pept, durere de ochi, care are vătămătură etc. Toți aceștia sunt respinși.

Și sunt respinși și aceia, cari deși sănătoși, n'au la ei, afară de biletul de vapor și tren, cel puțin vre-o 10—25 de dolari, adevărat după banii noștri 50—125 cor.

De altcum vapoarele, cari transportă emigranți la America sunt obligate înainte de-a pleca din Europa, să viziteze pe emigranți și pe cei necorăspunzători să nu-i iasă pe bord. La dimpotrivă sunt obligate nu numai a aduce îndărăpt fără plată pe emigranții respinși, dar sunt pedepsite și cu mari sume de bani.

Oamenii noștri, cari au de gând a pleca la America, e bine să ție socoteală de cele scrise aci.

FOITA.

Poesii populare.

Din Belu.

Culose de *Dionisie Luca*, Inv.

Străină-s ca paserea
Și n'am milă nicăirea,
Și străin chiar ca un cuc
N'am milă, unde mă duc.

Nu stiu zilele ie rele
Ori muierile cățele
Căci când doauă să 'ntălnesc
Tot de mine, rău vorbesc.

Cine a lăsat oftatul
Ierte-i D-zeu păcatul,
Omul dacă n'ar ofta
Trupu-i s'ar invenina
Dar omul dacă oftează,
Sufletu-i să ușurează.

Bada-i ungar și cu cisme
Eu l'aud șara când vine

Ardă-i focul cismele
Să lase Românele.

Tot de asta mi-a fost frică
Că-voi avea mândră urită,
D zău a făcut bine
Că-i mai frumoasă ca mine.

Mândră mândrulsana mea
Zice-ți maică-ta ceva
Că-mi dai mie gurița?
Dar mie maica nu'mi zice
Că știe, că gura-i dulce.

Sara bună mândra mea
Că zău nu mai pot ședea,
Seară bună și m'oi duce
Mulțămesc de gură dulce.

Trandafir din frasinel
Place-mi bădișorul meu
Că să 'ncalță cinșel
Te sărută frumuseț
Și să 'ncalță pe regulă
Te sărută oblu 'ngură!

Nu gândi măndro gândi
Că eu ie gunoi din tină
Și tu floare din grădină,
Că și gunoiul cel din tină
Vine-o ploaie și să spală,
Și-l iubesc oamenii eară.
Apoi floarea din grădină
Dă bruma să ofilește
Nimărui nu trebuiește.
Bade pân' nu te știam
Mă-odihneam un' mă puneam;
Mă puneam pe vatră 'n tindă
Cu capul pe cărămidă,
Și mă sculam hodinită
Dar acum de când te știu
N'am nici pat, nici căpătăiu
Nici hodină un' mă puiv,
Când mă pui să odihnesc
Eu la tina întâi gândesc.
Dorul cel dela părinți
Il iubești și eară'l uși,
Dar dorul dela măndrușă
Te curmă la inimășă.

Cum s'a născocit focul.

Mai toți oamenii, fie ori cât de sălbateci, tot cunosc focul și să folosesc de el. Sunt însă unii, cari înțeleg bună-tatea focului, le place; dacă fulgerul sau altă întâmplare aprinde vre-un copac, știu ce să facă spre a nu-l mai lăsa să se piardă. Pun deci pe el lemne mereu, învălesc bine cărbunii ca să nu să stângă; dar dacă să întâmplă această nenorocire, nu mai pot să-l aprinză prin vre-un chip ceva.

Multă vreme va fi fost așa la toate popoarele și de atunci s'a păstrat obiceiul de a păzi cu sfințenie jăratecul să nu să stângă. Așa era nu de mult la țaranii noștri și tot așa era la Roma, unde vestalele aveau anume îndatorirea de a păzi focul sfânt în căpiștea Vestei. Pedepșa vestalei, de rând la priveghiul focului, dacă îl lăsa să se stângă, era moartea. La alte popoare, e obicei că țin foc viu în trestii groase, în care arde foarte încet. La Huțulii din munții Bucovinei și la Aromânii din Pind, păstorii fac un foc primăvara într-o rădăcină groasă de copac și-l țin nestâns până toamna.

Cum au ajuns însă oamenii străvechi a putea face foc după voie?

Istoria nu ne spune nimic, de oarece descoperirea aceasta e foarte veche. Putem însă să ne facem idee, cercetând cum îl aprind astăzi oamenii cei mai rămași în urmă.

Sunt trei, mijloacele cele mai vechi de a ațâța focul. întâi, prin frecare a două lemne. Unii bătă o vergea într-o gaură și freacă până să infierbântă praful și să aprinde. Alții freacă parcă ar voi să ferăstrăească o bucată de lemn cu alta. Alții freacă, purtând un lemn pe fața altuia, parcă ar voi să sape în el dări sau brazde. Așa fac Eschimoșii, Indienii Pie-roșe din cele două Americi, Japonezii, locuitorii Madagascarului, Birmanii, Malezii, Australianii, locuitorii din Indiile reșăritene și din Polinezia. Nu le trebuie mai mult de jumătate de minut și focul e gata.

Al doilea chip e cu amnarul. Să află la unii Eschimoși, la Aleutieni și la Fuagieni. Întrebuințau în loc de fier, pirită, adică fier unit cu pucioasă. Să

pare că și oamenii cei mai vechi din Europa întrebuințau de asemenea amnar cremene și pirită.

Prin urmare, mijlocul cel mai răspândit și de bună samă și cel mai vechiu, e ațâțarea focului prin frecare a două lemne.

Cum a ajuns omul la ideea de a face foc frecând lemne? De bună samă a văzut că lemnele frecate între ele să infierbântă și chiar să înegresc. N'a fost mare lucru să-și fi pus unul în cap că dacă ar freca tare și mult, s'ar și aprinde. De altfel li s'a putut întâmpla să vază aprinzându-se crengi uscate, în vreme de furtună, când să freacă în de ele.

Odată cu această descoperire, omul a scăpat de nevoea de-a păstra focul aprins din întâmplare, căci îl putea aprinde după voie ori când și ori unde, numai să fi avut la îndemână lemn uscat.

La Greci era basmul cu Prometeu, care a furat focul din cer și l'a dat oamenilor. Ca pedepșă, tatăl zeilor, Zeus, a pus de l-au legat cu lanțuri de aramă pe un munte, iar un vultur li sfășia mereu măruntaele, cari creșteau la loc.

În acest basm trebuie să vedem păstrată amintirea că focul cel mai vechiu, pe care îl cunoșteau oamenii și îl întrebuințau, a fost cel datorit fulgerului. Prometeu ar fi un strămoș care, cel dintâi, a născocit un chip de a ațâța foc prin dibăcia omului, fără a-l mai aștepta pe cel din cer.

Focul a dat omului așa de mare stăpânire asupra firei, atâta de mult l'a înălțat deasupra animalelor, în cât de aceea basmul ne spune, că zeii s'au supărat rău pe cel care i-a învățat să fie asemenea lui Zeus și să facă și ei foc.

Unii zic că omul care a găsit mijloc de a face foc a făcut o descoperire mai grea și mai însemnată de cât cele mai mari descoperiri ale timpurilor nouă.

Descoperirea de sigar a fost foarte însemnată, dar nu așa de grea, căci s'a făcut pe nesimțite și băgând seamă la ce să petrecea în natură.

SFATURI.

Să lăsam copilul să plângă?
Dacă copilul n'are nici o scădere sau lipsă dacă copilul plângând n'are tendința de a căpăta o congestiune cerebrală, o meningită, atunci putem lăsa copilul să strige cât o poftă.

Nu plânsul produce o boală, ci boala, durerea fac de multeori pe copil să plângă.

Dacă copilul este furios, lăsați-l să plângă până ce s'a liniștit singur. Copilul va vedea atunci că prin plâns el nu-și ajută cu nimic și cu modul acesta pe viitor nu va mai plânge.

Mama trebuie să-și închipuiască că copilul înțelege tot ce i să vorbește. Un copil trebuie să fie condus numai de o persoană. Căci dacă vor fi multe persoane și dacă acestea să vor contradice, atunci copilul nu va mai înțelege nimic, nu va asculta nici de unul nici de celalt și rezultatul e rău. Un copil ca și un soldat, nu trebuie să asculte decât numai de un cap.

În ce privește inteligența copiilor, ea e coaptă mai ales în orașe.

Iritațiile în oraș sunt numeroase. E o greșală, când nu lăsam copilul în pace, să se joace singur, singurel. E o greșală, când li punem întrebări felurite, când îl învățăm poezii prea multe. Unii copii sunt prea deștepti pentru vârsta lor. Dar ce folos! Inteligența absorbind totul, sănătatea lasă de dorit.

Lăsați deci copii în primul timp să se joace; nu-i învățați nimic. Abia când copilul va fi sănătos și mai mare la corp, abia atunci veți căuta a-i îmbogăți și mintea.

Nu țineți copilul în societatea oamenilor mari; lăsați-i să se joace cu alți copii de vârsta lui. Cu alte cuvinte: Lăsați copii să fie copii, să se bucure de copilăria lor.

(Sănătatea)

Lecuirea vitelor rănite. De multe ori vitele cad, să lovesc și să rănesc. Dacă ranele aceste le spălăm și curățăm regulat, să tămăduesc în scurtă vreme. Mulți ung ranele vitelor cu suc de băgău, tină de pe roate și cu alte lucruri murdare. Să nu ne mirăm deci, că ranele vitelor nu să vindecă. Lucrul de căpetenie este curățenia. Rana numai decăt

VESELIA.

— Foia glumeață a Foll Poporului. —

AM DANCI. . .

— Anecdota. —

— Auzit'am măi țigane
Că tu ești sărac anume,
Și că n'ai nici chiar boreasă
Și că n'ai pe nime 'n lume.

— Ai dreptate părințele
Că's sărac fără de casă,
Și că n'am pe nime 'n lume
Și că n'am pic de boreasă,

Făr' să-ți spun pe omenie
Că de n'am boreasă-acasă
Am dancei sfint alduite,
Am dancei până 'n vre-o șasă.

— Și să poate măi țigane
Fără boreasă să-i ai?
— Apoi cum nu, alduite,
Cum avut vre-o șasă ani,

Și s'o dus mâncați-aș gura
La Grebenciu Linului.
— Și de ce s'o dus țigane?
— Ca să-i mai facă și lui.

De-ai fost pește, de n'ai fost.

— Anecdota. —

Un țigan ceauăn la față
Să duse la prins de pește,
Și cum sta privind în apă,
Prinde-un pește fără veste.

Cum nu'l prinde, cum nu'l vede
Stă mereu, mereu gândește,
Cât de bună o să fie.
Fripturița cea de pește.

Și cum stă privind în apă
Iată că mai vede unu
Și s'aruncă să mi'l prindă
Și să'l lovească cu pumnu;

Dar cum dă cu pumnu 'n apă
Vrea să-și facă palma clește
Și uitând ce are în mână
Îmi scapă pe bietul pește.

»Te-am scăpat« își zice cioara
»Las că iar o să te prind«,
Și-apoi chiar în ciuda dadii
Cum te prind, îndat'te 'nghit.
Și cum sta privind în apă
Vede-o broască cât o nucă
Și s'aruncă după dînsa,
Și cum mi-o prinde mi-o 'nbucă,
Și-apoi zice 'n țigănește:
»De-ai fost pește, de n'ai fost,
Te-am mâncat, că-i zi de post«!
Bistrița. *Theodor A. Bogdan.*

Toată suflarea. . .

Într'un sat trăia un țigan fierar. El nu știa să facă altă treabă, de cât să bată cu ciocanul și să tragă la foi. Aceasta li era și ogorul și turma lui, din care să hrănea eu toată casa.

Până la bătrânețe el numai muncise, fără să știe de alte griji pământești.

Într'o zi, cum trăgea el la foi, în do-goarea cărbunilor aprinși, trecu pe-acolo preșutul satului.

trebuie spălată cu apă curată și rece, după aceea unsă cu olei de carbol și legată cu o bucată curată de pânză. Până ce nu începe să se tămăduiască rana, trebuie zilnic spălată, unsă și legată întocmai ca la început.

Petele de grăsime. Petele de grăsime de pe pânza albă sau de pe bumbac, să scot întrebuințând săpun de leșie.

Dacă țesătura e colorată, să săpunează cu apă caldă. Petele de pe lănuiri să scot și cu amoniac, iar petele de pe mătăsuri să scot cu eter, cu amoniac, cu magnezie sau cu cretă.

Petele de petrol de pe haine să scot astfel: (hainele colorate). Pune pe ele un aluat făcut din pământul de oale și apă. Aluatul după ce s'a uscat, să perie și haina rămâne curată.

NOUȚĂȚI.

— **Expoziția de tablouri.** Secțiunea sibiiană a reuniunii săsești »Sebastian Hann« aranjează o expoziție de portrete în Sibiu. Expoziția se va deschide în luna aceasta și va dura până la începutul lui Septemvrie. Se vor espune tablouri originale în ulei, apuarele, pasteluri, desemnuri, litografii, stampe, cari au o valoare artistică sau sunt de interes cultural istoric.

— **Congresul catolic și Slovacii.** Congresul tuturor catolicilor din Ungaria să va ține anul acesta în Seghedin. Ziarul slovac »Ludov Noviny« propune, ca slovacii catolici să ia parte în număr mare la congres și să protesteze împotriva episcopilor lor cari asupresc pe proșii slovaci pentru sentimentele lor slovăcaști. Propune ca slovacii bărbați și femei, să vie în haine negre spre a-și arăta starea de asuprire și umilire prin haine de jale. În caz că nu li să va îngădui să-și spuie plângerile la congres, atunci să facă o manifestație pe străzile celui mai curat oraș unguresc, Seghedinul.

— **O sentință revocată.** Comerciantul român Cornel Isac din Sebeșul-săsesc fusese pedepsit în primăvara acestui an cu o pedeapsă în bani de 20 coroane, pentru că bătuse pe un părete al localului său un placat de reclamă al săpunului »Schicht«, (care placat ara în colorile albastru-roșu-galben. Dl Isac a făcut recurs în contra acestei sentințe nemaipomenite, pe care apoi instanța a doua a revocat-o, pe motivul, că colorile »periculoase statului« nu au fost aranjate pe placat în ordinea tricolorului românesc și pe lângă aceasta pe placat figura și culoarea albă.

— Ce mai faci, măi Vasile?

— Treabă, părinte...

— Bine faci tu că muncești, dar omul să mai gândește și la suflet, nu numai la nevoile trupului, că după viață, mai vine și moarte...

— Așa-i părinte, păcatele noastre...

Zise țiganul pătruns de vorbele popei.

— Trebuie să te mai grijești și tu, că uite ești bătrân și tu n'ai făcut încă nimica, din ce scrie acolo la carta.

— N'am făcut părinte, așa-i...

— Te stinge D-zău într'o zi, când nici nu te gândești și-atunci cum îți dai tu seama sus?...

— Apoi, părinte, ne mai întreabă D-zău și pe noi țiganii, ca și pe români?

— Ce are de-aface, toți sunt de o potrivă înainte lui Dumnezeu... Nu știi tu ce zice la carte? — »Toată suflarea să laude pe Domnul«...

Țiganul nimit, deschide ochii mai mari și cum el tot mai trăgea de lanțul foilor, întrebă nedumărit pe popă:

— Da foile mele, părinte, să-l laude?...!

— **Vinderea unei moși mări.** Zi-lele trecute s'au vândut în comitatul Baranya proprietățile prințului Georg von Schaumburg-Lippe, ajungând în mâna unor financieri evrei din Croația. Prețul cumpărării a fost 40 milioane de coroane.

— **Din »Izvorul minunilor«.** La Stâna de Vale, locul de cură și proprietatea episcopiei dela Oradea-mare, să află așa zisul »izvor al minunilor«. În acest izvor, făcându-se în zilele trecute ceva reparaturi, lucrătorii au găsit o grămadă de monete de argint și de aramă de pe vremea lui Leopold II și din vremile noastre. Faptul să esplică în urma împrejurării, că ce să scaldă în »izvorul minunilor«, de obicei aruncă după scaldă câte-un ban în apă, — ca baia să fie și mai de leac.

— **Compozițiile lui Porumbescu** au fost predate în luna trecută reuniunii de cântări »Ciprian Porumbescu« din Suceava. Sunt peste două sute de compoziții, și mixt, axioane, psalmi, un oratoriu pentru Viner a mare, precum și număroase cântăce lumești pentru voci, orchestră, pian, vioară. Comitetul reuniunii a primit toate compozițiile acestea prin act notarial dela dl Liviu Rațiu, funcționar de tren în Câmpulung și cumnat al compozitorului. Reuniunea va începe cât de curând cu tipărirea compozițiilor inedite ale regretatului Porumbescu.

— **Chinulrea copiilor din două institute de orfani din Germania,** descoperită de niște ziare nemțești s'a dovedit de adevărată. Cercetarea pornită a scos lucruri spăimântătoare la iveală. Așa la un asil era între supraveghetori un scrințit, care nu de mult fusese în casa de nebuni. În pivnița asilului să găsiră vre-o 40 de copii bătuți și chinuți, legați fedeleș și povesteau copii, că supraveghetorii îi băteau fără nici o pricină și îi aruncau în pivniță, unde stăteau și două trei zile nemâncați și setoși. În celalalt asil, de fetițe, să aflară alte treburi scârboase. Un supraveghetor umbla veci cu biciul și da în dreapta și în stânga cu el, de câte ori trecea printre fetițe. Dacă să văitau, le bătea până la sânge. Autoritățile urmează cu cercetările.

— **Greva din Svedia** să tot estinde. Acum sunt deja 250,000 de muncitori în grevă. În Stockholm, capitala țării, au încetat cu lucru până și groparii de pe la diferitele cimiterii. Turizții părăsesc în grabă țara.

— **Sfințirea de casă.** Dl Anton Mocsonyi de Foeni și-a ridicată o impunătoare clădire în piața Elisabeta din Budapesta. Terminată clădirea, s'a făcut sfințirea ei Dumineca trecută după rânduiala bisericii ortodoxe. A slujit părintele protosinghel, Ghenadie Bogoevici din Budapesta.

— **O invenție epocală.** În sfârșit s'a realizat și visul acela, care de mult timp neliniștește, stăpânește toate spiritele. E vorba de telefonograf, adevărat adevărat, care transmite la orice distanță scris în litere, ceace o persoană vorbește în apropierea unui cornet acustic. Imprejurarea aceasta cu atât e mai îmbucurătoare, că inventatorii sunt români: dl Vintilă Pancu și dl sublt. M. Bianu, cari au și făcut cerere ministerului de industrie din România pentru a li-se breveta telefonograful inventat de d-lor.

— **Humorul revoluționarilor.** Revoluționarii spanioli din provincia Catalonia tăiaseră firul telefonic, ce era între Barcelona și Madrid, capitala Spaniei și conduseră sârma în tabăra lor. Prefectul Barceloniei telefona într'una ministrului din Madrid, dar minune nici odată nu'l găsea în oficiu, ci numai pe secretariul, sară ministrul asemenea găsea numai pe secretariul perfectului din Barcelona și revoluționarii naibii prindeau astfel toate veștile și instrucțiile prefectului și a ministrului.

— **Holera fulgerătoare în Rusia.** În unele guvernamente ale Rusiei, precum în Riazan, a apărut holera sub forma ei cea mai periculoasă în care pacientul moare în câteva ore dela îmbolnăvire. S'au luat măsurile cele mai energice. Cu toate acestea sunt slabe speranțe pentru a opri epidemia, deoarece lipsește personalul sanitar.

— **Congrua nu se poate sechestra.** Cetim în »Bud. Hirlap«: Ministrul cultelor și instrucțiunii publice a acordat pe baza art. de lege XIV din 1908 unui preot gr. ort. ajutorul de stat în sumă de 400 cor. Această sumă a fost sechestra pentru restanță de dare. Ministrul de finanțe Wekerle a enunțat că sechestrarea ajutorului de stat, acordat preotului gr. or. e lipsită, de bază legală pe motivul, că plata unui preot gr. or. nu trece în senzul legii peste suma de 2000 cor. și deci nu poate fi sechestra.

— **Bancnote false à 100 cor.** În timpul din urmă s'au găsit în circulațiune mai multe bancnote falsificate a 100 cor. Falsificatele se pot cunoaște pe tiparul spălăcit, în care unele cifre și cuvântul *Serie* abea se pot ceti. Sunt și cevaș mai mici decât bancnotele veritabile.

— **Aniversarea de 500 de ani dela moartea lui Mircea-cel-Bătrân.** Săptămâna trecută s'au împlinit 500 de ani dela moartea marelui voivod muntean Mircea-cel-Bătrân, unul din glorioșii prinți ai istoriei românești. S'a celebrat la mânăstirea Cozia un requiem pe mormântul fostului domn.

— **Țărani ingenioși.** După cum ne comunică dl Ioan Ciocan din Glâmboaca, niște țărani din Colun, (com. Făgăraș) s'au constituit în o bandă de muzică și membrii muzicii, în număr de șase, și-au făcut ei înșiși toate instrumentele de lipsă, broancă, clarinete etc., toate sunt făcute de mâna lor. Conducătorul lor este Nicolae Răduș.

— **Măță turbată.** În comuna Vășad din Bihor s'a întâmplat zilele trecute o mare nenorocire. O muiere mergea peste uliță la vecina, când deodată i-a sărit în cap o măță turbată, care a început să o muște și să o zgărie. La țipetele femeii au venit două vecine în ajutor, dar măța a sărit și la ele și le-a zgăriat în mod îngrozitor. În urmă mai grăbiră două țărance cu ciomege în mână, dară măța se aruncă și asupra lor și nu se puteau apăra cu bătele, să o omoare, deoarece măța sărea tot în capul muierilor. Le veni în ajutor un om, căruia li izbuti, să lovească măța, să cadă la pământ, dar în clipa cealaltă sări în capul țaranului și muierele începură să ciomăgească măța, lovind însă și pe țaran în cap, așa că la urmă acesta căzu plin de sânge la pământ și cu el și măța și abea acuma putură oamenii adunați acolo să o toace în cap.

Jertfele mății, cele 5 femei și țaranul fură imediat transportați la Pesta, în institutul Pasteur, dară nu este nădejde să scape, deoarece măța era turbată în gradul cel mai mare.

— **Condițiile de primire în »Școala elevilor de fete a Asociațiunii«.** În urma deciziunii comitetului central, adusă în ședința s'a ținută la 5 August a. c., condițiile de primire publicate de Onor. Direcțiune a școlii civile de fete se modifică precum armează: Taxa școlară (didactrul) se urcă dela 4 coroane la 5 coroane pe lună sau dela 40 cor. la 50 cor. pe an. Taxa internatului se urcă dela K 460 la K 500 pe an, împreună cu taxa școlară dela K 500 la K 550 pe an. Comitetul central a fost silit să facă aceste urcări din cauza scumpetei din piața Sibiului și din cauza instalațiunilor de canalizare și de altă natură, pe care le face în interesul școlii pentru anul școlar viitor. Atât taxa școlară cât și taxa internatului sunt a se plăti anticipativ, în 4 sau 2 rate. Sibiu, în 6 August 1909. Iosif Sterca Șuluțu, prezident.

Dacă vrei, să și vindeci *acasă reuma* sau *podagra*, mai sigur vei ajunge o prin »Apa de izvoare calde« din Pöstyén. Să o bei zilnic la masă și înainte de dejun, având un gust admirabil (și cu vin). Direcțiunea băilor Pöstyén. 193 1—1

— **Revistă antisemită** apare în Viena începând cu 1 Iulie a. c. sub titlul »Die Judenfrage«, având scopul d'a respândi cunoștințele necesere asupra firei și caracterului evreilor. E redactată de puteri alese. Revista costă 6 cor. pe an. Redacția: Wien VIII Langengasse 25.

— Impuşcat de un căne. Înainte cu câteva zile mai mulți Români din Sebeşul-de-Sus au arajat în munții din împrejurime o vânătoare de urşi. Pe când ăranul Iosif Ritivoiu din Sebeşul-de-sus sta la pândă lângă un erboare, veni la el cănela unui vecin al său. Ritivoiu voia tocmai să scoată o bucată de pâine din buzunar, ca să o dea cănelui ce săria vesel în jurul lui. Ritivoiu pusese puşca pe pământ şi din nenorocire cănela atinse cu laba cocoşul puştei, care să descărcă în bărbia lui Ritivoiu. Nenorocitul ăran a încetat îndată din viaţă.

— A apărut Nr. 5, Anul II, din „Revista politică şi literară“, ce apare la Blaj sub direcţiunea dlui Ciato şi cu colaborarea celor mai distinşi scriitori ai noştri. Sumarul bogat şi variat al acestui număr e următorul: Dr. Cassiu Maniu: Dreptul public modern; Ilie Marin: Sbuclum (poezie); I. Agărbiceanu: Săduţa (nuvelă); A. Cotruş: Tara mea (poezie). Aurel Ciato: Conştiinţa datoriei; Ioan Adam: O hînl dracului (nuvelă); Hyperion: Scrisoare (poezie); Dr. V. Meruţiu: Din bogăţiile miniere ale României (petrolul); Dr. V. Nişescu: Scrisoarea IV. (Din temniţă); A. Melin: Zile de vară (Note de drum); Dr. Ştefan Pop: Bibliografia catehismelor româneşti vechi; Al. Ciura: Cronica literară (Duliu Zamfirescu: Indreptări); Cronicar: Secţiunile Asociaţiunii; A—o: Note politice (Vizita arhiducelui Franz Ferdinand la Sinaia, — Noul cancelar al Germaniei); *... Informaţiuni (Alegerea de episcop la Caransebeş; Chestia Goga; Sesiunea institutului internaţional de statistică); Cărţi şi reviste etc. Abonamentul la „Rev. pol. şi lit.“ este pe un an: 12 cor.; pentru studenţi, învătători şi proeşti dela sate: 8 cor.; pentru România şi străinătate: 15 cor. Administraţia şi Redacţia. Blaj, Balázsfalva (Transilvania).

— Liberat din temniţă. Dl. G. Stoica, redactor la ziarul „Lupta“, împlinindu-şedeapsa de un an şi jumătate în temniţa de stat din Seghedin, a fost redat libertăţii.

— Tolştoî şi conferinţa pentru pace. „Slovenski Tisdenik“ anunţă că Leo Tolstoi va lua parte la conferinţa pentru pace din anul acesta spre a-şi desvolta vederile sale asupra politicii de înarmare a marilor puteri. Pentru prima oară să întâmplă ca Tolstoi să asiste personal la o conferinţă publică.

— Starea sămănăturilor în România. Ploile abundante, cari au căzut în decursul săptămânelor trecute în întreaga ţară, au îndreptat sămănăturile chiar şi în judeţele, cari au suferit de secetă. În Moldova sămănăturile sunt de o bunănotă deosebită. Mai ales grîul, care să treacă acum, e la grăunte de calitate atât de perfectă, cum nu fusese de zeci de ani în urmă. Fânăţele dau un fân foarte bun şi abundent. S'a terminat în întreaga ţară prăşitul (săpatul) păpuşoilor şi a viilor. Păpuşoiul e foarte bun, iar viile sunt bunănotă. S'a isprăvit şi cu seceratul orzului, care asemenea e foarte bun. În general în întreaga ţară a belşug de prune şi de hrană pentru vite.

— O înţelegere (?) între Kristoffy şi deputaţii Vlad şi Hodja. Ziarul de senzaţii „A Nap“ anunţă că fostul ministru de interne, Kristoffy, s'ar fi înţeles cu deputaţii Vlad şi M. Hodja ca deputaţii naţionalităţilor să înceapă împreună cu dănsul o vie agitatie pentru votul universal. Intrunirile dela Ileandamare şi Şomcuta-mare ar fi rezultatul acestei înţelegeri. O fi!

— Preoţii catolici în fruntea greviştilor. Din Italia să anunţă o veste curiosă. În provincia Umbria trăiesc în stări foarte triste ăranii şi în timpul din urmă au izbucnit formale revoluţii împotriva marilor proprietari din provincie şi în fruntea acestor mişcări s'au pus preoţii de pe sate, plebanii catolici, cari nu mai puteau privi cu suflet liniştit exploatarea neomenoasă a bieţilor ărani. Proprietarii mari să plânseră la episcopul locului, care însă nu putu să oprească pe preoţi, văzând însuşi, că preoţii luptă pentru dreptate. Harnici şi buni preoţi! Dumnezeu ajute în lupta dreaptă!

— Eserochenie cu titlu de prof. Şi Sibiuul nostru liniştit începe a să tulbura şi a să preface în un oraş de lumea mare cu şvindleri şi cartofori şi omoruri etc. Astfel zilele aceste a fost prins şi arestat aici un escroc, care a păgubit o mulţime de oameni din oraşul nostru, pe o familie până la 20 de mii coroane, recomandându-ş pretutindenea ca groful Tekki. A fost pus la dispoziţia procuraturii.

— O femeie, care nu poate dormi. Femeia unui ăran bogat de lângă Kaposvár suferă deja de şapte ani de o boală curiosă, anume nu poate dormi nici cum. Femeia este de 45 de ani şi este măritată de 25 de ani şi are 6 copii. Cel mai mare copil era foarte neliniştit şi mama cu nopţile veghia la leagănul lui şi odată să întâmplă, că adormi, dar să trezi deodată de un vis greu, strigând după ajutor şi de atunci numai poate dormi. Dacă să culcă, adoarme pe 10 minute, dar numai dacă este de faţă şi copilul. După aceea earăşi să trezeşte şi nici nu doreşte somnul. Medicii nu ştiu ce să înceapă cu ea.

— Milioane pluate. Direcţiunea monopolului de tutunuri a compus acuma statistica veniturilor încasate pe tutunuri în lunile Ianuarie — Mai. S'au cheltuit în Ungaria pe tutunuri 52 de milioane 665 de sute de mii de cor. Țigaretă s'au vândut în număr de 889,863,917 bucăţi. Țigări (de piele) 230,760,885 de bucăţi. Tutun de pipă de al nostru 215,364,009 de pachete şi de specialitate 121,337 de chila. Țăbac de tras pe nas în total 125,94 de chilogramme.

— Montenegro — regat. Ziarul „Narodni List“ este informat, că împlinindu-ş în 19 August anul viitor 50 ani de domnie a principelui Nichita al Montenegrului, populaţia principatului vrea să proclame în aceea zi principatul de regat. În privinţa aceasta s'ar fi început deja paşii diplomatici.

— Răscumpărare în armata spaniolă. Să anunţă din Madrid, că guvernul, cedând opiniei publice, a desfiinţat dispoziţia prin care să permită răscumpărarea din armată în schimbul sumei de 1500 peseta, (o peseta = 1 franc) în urma acestei modificări, statul suferă o pierdere de 11 milioane anual.

— Lepra în Viena. Din Viena să anunţă, că s'a observat un caz de lepra, care s'a sfârşit cu moarte. Victima e birjarul, Ioan Holl, care după o călătorie mai lungă s'a relator deunzi la Viena, unde apoi l-au apucat ameţeli. Văzând, că starea i-se agravează, a fost transportat într'un spital, unde a murit între cele mai oribile chinuri. La secţionare s'a constatat, că într'adevăr lepra e cauza morţii aşă au dovedit-o toate simptomele observate. S'au luat toate măsurile necesare pentru împedecarea lătririi acestei epidemii periculoase.

— Adunare generală. Societatea pentru fond de teatru român îşi va ţinea adunarea generală în Alba-Iulia, la 7/20 Septembrie.

— Condamnat pentru „agitatie“. În 15 Noembrie a anului trecut ăranul Florea Brădeanu din Sântana, din cauză că nu i-s'a dat bilet pentru că îl ceruse casarului dela gară româneşte a strigat:

„Nu-mi daţi bilet pentru că îl cer româneşte, dar de jefuit nu ştiţi jefui cu toate că suntem români, banii noştri sunt buni dar noi ba. Dare-ar Dumnezeu să împărţim şi noi Ungaria pe cum a fost când-va împărţită Polonia.“

Pentru aceste vorbe Brădean Florea a fost dat în judecată. Curtea cu juraşi din Oradea având în vedere ca circumstanţa atenuantă, că ăranul a erupt într'un moment de beţie, la condamnat la 14 zile temniţă de stat.

POŞTA REDACŢIEI ŞI ADMINISTRAŢIEI.

S.-u. Răvaş. primit şi celelalte asemenea. M. a aici. Amândoi. Îţi voi scrie în curând.

B. Şovag. Apşa. Am primit. Să vor publica mai târziu.

Să poată curăţa în tot locul

27 24—42 a lui Sarg

cremă de dinţi recomandată de lipsă, păstrează dinţii curaţi, albi şi sănătoşi.

Garanţă pentru curăţenie
30,000 coroane

In bucătărie şi în casă
să curăţă tot ce în general să poată curăţi şi spăla, numai cu

Săpunul-Cerb a lui Schicht

El este rezultatul unui studiu de zeci de ani bine îngrijit şi conştiencios. El posedă o extraordinară putere de spălat şi e curat şi liber de orice alte mestecături stricacioase, ceace să garantează. De aceea să poată folosi fără grije la orice scop de curăţit, şi acolo să poată folosi, unde săpunul obicinuit abuzice sau unde trebus o deosebită gjiie.

George Schicht, societate pe acţii.
Aussig a/E. 112 8—8

Proprietar editor: Silv. Moldovan

Redactor responsabil: Ioan Imbăruş

Tiparul „Tipografiei“ Henric Maltzer.

Cea mai bună pogace pentru câni

este şi rămâne

Pogacea pentru câni a lui Fattinger

care dintre toate mijloacele de nutriţiune de acest soi posedă cea mai bună compoziţie şi efect de nutrire.

50 Kg. Cor. 28— 5 Kg. liber de porto Cor. 220

Puppy-Bisquit a lui Fattinger

pentru câni tineri.

50 Kg. Cor. 26.— 5 Kg. liber de porto Cor. 250

Prospecte libere de porto prin Fabrica de pogăci Fattinger patent pentru câni şi nutreământ pentru gălita H. Pelsterer (proprietarul şi întemeietorul fabricii) în Wiener-Neustadt.

Preste 250 de prime premii.

Mijloacele de nutriţiune ale lui Fattinger să pregătesc sub controlă veterinară. 104 16—20

Secția de motoare a fabricii de mașini din Brünn-Königsfeld.

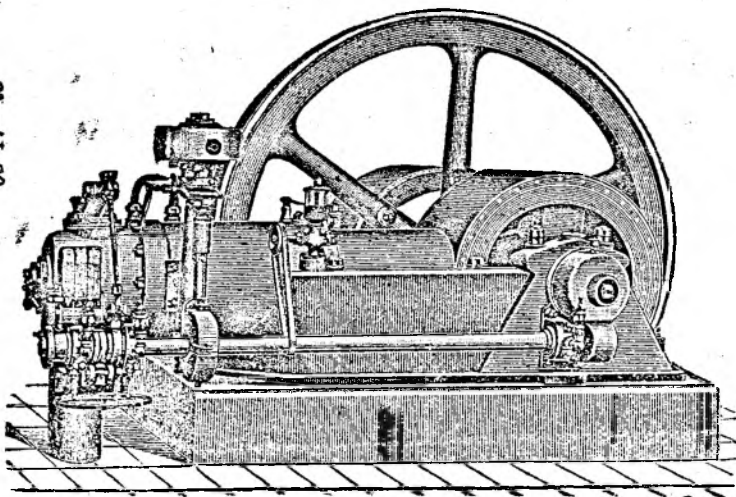
Singur vânzător: Abeles Emil, Budapesta, V. Váci-ut Nr. 14.

Motoare cu benzin-petrolin

Consumație de benzin garantat puțină!

Fabricațiune I-a.

58 17-25

Esecuție solidă, tare.

Locomobile cu benzin

pentru mânărea de mașine de îmblătit.

Motoare cu gaz sugativ I-a

aranjate pentru încălzire cu koks, antracit și cărbuni de lemn.

Prețurant și preliminar gratis! Reprezentant pentru Ardeal:

ROZMAN LAZAR, Alba-Iulia, Báthori uteza.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)

Str. Cisnădiei 45. SIBIIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru
căroraș, călărit, vânat, sport și voiaj, poclăzi
și procovățuri, portmonee și bretele solide

și alte

81 15—

articole de galanterie

cu prețurile cele mai moderate.

Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobi)
permanent în deposit.

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin.

Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comandele prin poștă se efectuează prompt și conștientos.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până
la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie.

Institut de credit funciar din Sibiu.

Piața mare Nr. 3-5.

Imprumuturi hipotecare pe anulată.

Scrisuri funciare, scutite de dări.

ce se pot lombarda la banca austro-
ungară, se pot depune la toate tribuna-
lele ungare de stat drept cauciune și
vadiu și ca cauciuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plă-
tește institutul.

Escomptare de cambil.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent
contra intabulării și altă garanță.

Esecutarea

de fiecare afaceri de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiunii culante, mai cu seamă:

cumpărarea și vânzarea de efecte publice
monete străine,

răscumpărarea supoanelor și efectelor sortate,

incasarea de cambil, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit
pentru străinătate,

Îngrijirea de coale de cupoane.

Înarea efectelor în deposit spre păstrare,

Închirierea de resorturi de case de fer

(câte depozite), sigure contra incendiului
și a spargerii, etc. 8 14—

Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spese.

AVIZ!

Subscrisul mi-am făcut o țiglarie nouă,
unde să face țigla și cărămidă foarte bună pe-
lângă prețuri ieftine. Doritorii rog să poștească
a să adresa la subscrisul, în comuna Săcel
(Szecsel) p. u. Săliște (cotton Sibiu) la

188 3-3

Petru Roșca

Sirup de smeură

de calitate cea mai escelentă garantată, în
ori ce cantitate de greutate, să află ieftin în
Farmacia la „Coroană“ a lui

Mr. Carol Pissel

Sibiu, strada Ocnei 2. 188 11-12

Mulți bani poți câștiga,

dacă te ocupi cu vânzarea de locuri concesionate
de stat, în schimb de rate lunare. După o lună de
încercare salar fix.

Casa Alexander Fleissig

187 2-3

BUDAPEST, Erzsébet-körut 2.

Epilepsia. Cine suferă de epilepsie,
nevoie și alte boale de aceste nervoase, să
ceară o carte de deslășire, care să capătă gra-
tis și franco prin „Priv. Schwanen-Apotheke“,
177 Frankfurt a M. (Germania). 4-52

Vinuri de masă escelente,

litra cu 36, 40 și 48 fileri la cumpă-
rare de cel puțin 50 litre ofere negu-
storia de vinuri

146 10—

JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada Urezului 20

Frumusețea.

Cea mai ferbinte dorință a fiecărei dăme
este fără îndoială: a fi tot mai frumoasă și
pentru a ajunge acest scop, să folosească de
ori-ce ocazie, își vâpșește fața cu mijloace de
necrezut, ceace în cele mai multe cazuri are
de urmare, că fața în loc să devie mai fru-
moasă, să ruinează în de așa, încât este lipsă
de timp lung și de o îngrijire extrem de mare
până-ce să restaurează iarăși.

Resultatul unic în lume, ce l-a obținut
farmacistul din Arad Clemente de Földes cu
Margit-Crème a sa (cu deosebire în Franția
și Germania), a îndemnat pe mulți a imita
acest mijloc de renume universal, nestrucăcios
și care sigur are efect miraculos contra tutu-
ror necurățeniilor din față, pistrii, pete de
ficat, bubite etc. Aceasta natural, că nu a succes
nimănu, de oare-ce secretul preparării Margit-
Crèmei nu-l știe decât inventatorul și produ-
centul, care își păstrează acest secret, pregă-
tind întotdeauna singur acest preparat. Mar-
git-Crème este prin urmare tot egal, preluc-
rarea este întotdeauna îngrijită, din care cauză
efectul este rapid și sigur. De aceea să admi-
ni: ză damele cu toată seriozitatea a nu-și unge
fața cu tot felul de alifii; să se folosească
numai un astfel de mijloc care să recomandă
și de medici vestiți englezi, americani și fran-
cezi, ca un mijloc cu efect sigur, nestrucăcios
și pentru conservarea frumseții. Acest mij-
loc cosmetic (de frumusețe) pe renume univer-
sal este Margit-Crème a lui Földes, care
deja după folosință de 4-5 zile schimbă total
pielea feții, depărtează pistrii, petele de ficat,
zgrăbunțele, mitesseri, roșăța feții și a mânilor,
dă feții frumusețe ideală, vioiciune și înfătoșare
tinerească. Pe lângă această Margit-Crème e de-
plin nestrucăcios. Un borcanel costă 1 Cor. unul
mare 2 Cor. Săpun-Margit 70 fileri. Pudră-
Margit (alba, rosa și crème) 1 C. Toate mijloacele
aceste să pot folosi și separate. Margit-Crème
alui Földes să capătă în toată lumea în fiecare
farmacie mai mare, dar' dacă undeva nu s'ar afla
să ne adresăm direct la inventatorul: Clemente
de Földes, farmacist în Arad. 78 A 5-8

Să capătă în Sibiu la:
Fabriciu Guido, farmacie.
Gustav Meltzer, fabrică de săpun.
Meltzer, Parfumerie.
Molnar I. C., farmacie.
Morscher K., droguerie.
Müller K., farmacie.
Rummler E., farmacie.

Pissel și Schmidt, W. Fröhlich, în Agnita.
A. W. Lingner, în Sighișoara.
Obert Iosif, în Mediaș.

„AURORA“

Intreprindere Română în New-York 204 — W. 14 th. st. —

Director: **Dr. E. Lucaciu.**

Fondată și încorporată conform legilor statului Illinois în anul 1909.

În toate afacerile referitoare la America, cereți deslușiri dela firma „Aurora”.
Banca Română „Aurora”. Dacă cineva dorește a trimite bani din America în țara veche, ori are bani de depunere să se întoarcă la banca română „Aurora” din New-York 204 — W. 14 th. str.

Librăria „Aurora” De doriți orice soi de cărți, de rugăciuni, de cetit, de învățat, cereți catalogul librăriei noastre care este cea mai mare și mai bogată librărie românească din America.

Dacă vreți să călătoriți ori în America, ori din America în țară, cereți deslușiri și cumpărați bilete de vapor dela întreprinderea „Aurora” 204 — W. 14 th. str. New-York. Pe orice linie vă putem vinde bilet.

Dacă cumpărați dela noi bilet pe vapor veți primi adăpost în casa română de emigrare „Aurora” 204 W. 14 th. str. care este singura întreprindere română încorporată după legile Statelor-Unite.

Toți Românii cari vin ori pleacă din America, ori sunt în America sunt rugați a informa biroul central „Aurora” despre locul unde petrec ori unde s'ar muta cu locuința, ca să fie ținuți în evidență în registrele căsii de emigrare și la toate împrejurările să se poată da deslușiri la aceia cari le-ar dori.

Dacă cineva dintre emigranți dorește să cumpere pământ în America să ceară deslușiri la întreprinderea „Aurora”. 98 16—34

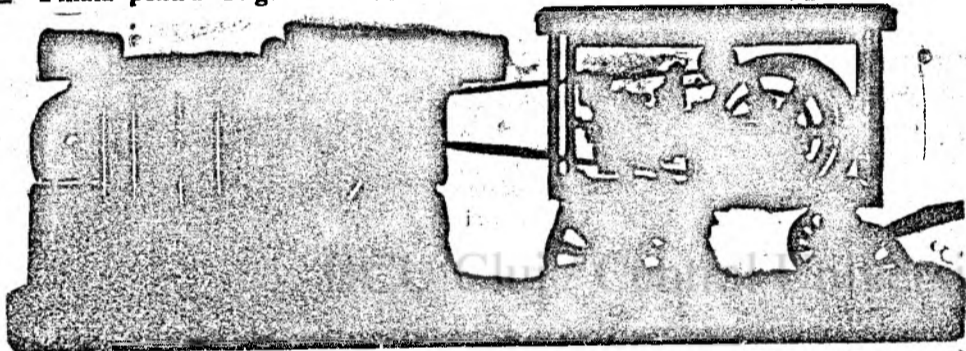
Toate epistolele să se trimită la adresa: **Dr. E. LUCACIU, director**
 204 — W. 14 th. str. New York S. U. A. de N. —

Cine dorește răspuns este rugat a alătura o marcă de 80 fileri ori cinci cents.

Osers și Bauer fabrică specială pentru construirea de motoare.

VIENA XX., Dresdnerstrasse 81-83/a.

Filială pentru Ungaria: **BUDAPESTA VI., Podmaniczkygasse 18.**

Locomobile cu benzin

Fabricate recunoscute de clasa primă. Garnituri complete de îmblătit.
Motoare ou benzin. Motoare cu gaz sugativ.

Forța de mână cea mai ieftină din prezent (2—3 fileri spese de mânăre).
 Preste 1000 aranjamente în mânăre. Condiții de plată favorabile. Preliminare de spese gratis și franco.

În timpul din urmă am furnizat garnituri de îmblătit între altele următoarelor firme:
 Schlosser Ioan, Sas-Veseuș, 8 HP aranj. de îmblătit. Pop Antonie, Bucurdea-vinoasă-ungurească I. Alba Iulia 8 HP aranj. de îmblătit. Nicolae Băcilă, Nucet, I. Sibiu, 10 HP aranj. de îmblătit.
 Falf Mihály Felső-Bajom, 4 HP aranj. de îmblătit. Nuszbaum Aron, Bethlen-Sz.-Miklós 4 HP aranj. de îmblătit. Doczy, Csikszéreda, 10 HP aranj. de îmblătit. 39 19—26

Esti nervos?

Esti slab și eshauriat? Te-a părăsit forța veche și vioșia tinereții? Ai apetit slab? Mistuirea și-i rea? Suferi de scaun neregulat, dureri de spate, durere de cap, insomnie sau observi că puterea de viață și obosită?

Pentruce nu cerci cu electricitatea?

Dacă te provoci la aceasta foaie, îți trimitem bucuroș broșura noastră asupra „Elektroterapie moderne”, franco și gratis și suntem aplicați a-ți demonstra în institutul nostru miraculosul nostru metod de cură.

Elektro-Vitalizer, Institut med. de ord.
BUDAPESTA, IV. Károly-körut 2,
 190 1—4 Mezzanin 51.

Scrisoare de mulțumită!

Carol Schreiner, econom, Rust, Seegasse 33, cott. Vas, scrie în 12 Ian. 1909: Stimate Dle! Prima folosință a aparatului Dv. mi-a redat numai decât somnul, pe care nu-l avusesem de aproape un sfert de an. Durerea în piciorul drept și în șele nu încetează așa repede, dar în tot timpul curei putui să-mi isprăvesc lucrurile, pecând înainte de folosirea aparatului nu puteam nici mânca, nici sta, nici șede, nici ingenunchia de durere. După o folosință de 5 luni, sunt ca înainte de boală și grație escelentului Dv. Elektro-Vitalizer, durează de 4 luni, fără a recidiva.

Cupon pentru cartea gratis.

La Elektro-Vitalizer, instit. medical de ordin.
 Budapesta, IV., Károly-körut 2. Mezzanin 51

Vă rog a-mi trimite opul: „Tractat asupra Elektro-Therapie moderne” gratis și franco.

Numele: .....

Adresa: .....

Un învățăcel
 să caută la meseria de pielărie, sub orice condițiune. Să se adreseze de-a dreptul la
Buceșan și Loșnița
 197 1—3 în Săliște.

„O domnișoară independentă”
 dorește să corespundă cu un domn inteligent. A să răspunde sub „Speranța” Sibiu, Post-Restante. 200 1—1

DOI COPII
 să primesc în cost și cvartir sau apoi trei copii numai în cvartir.
 A să întreba pe Neustift Nr. 7, vis-à-vis cu școala de stat. 198 1—1

De vânzare
 este o Poartă de casă în stare bună și 2 petri rotunde, pentru cornuri la poartă, cu preț ieftin.
 Informații mai de aproape să pot lua la **Hotel Mihailu Str. Turnului Nr. 11.**
 90 13—

Un mașinist
 cu atestate bune, examinat, pentru ori ce specie de mașini, ca locomobile, mașini stabile, motoare cu benzin, strunar de fier și monter pentru ori și ce caz, caută un loc, pe care îl poate ocupa în timpul cel mai scurt. Adresa:
S. Solomon
 Brassó, Deák u. 7.
 sau
S. Solomon
 Nagyszében, Heuplatz 4.
 165 7—10

Căsătorie repede
 doresc multe dame cu avere. Domni, chiar și fără avere, să se înștiințeze.
M. Rothenberg, Berlin N. W. 23.
 136 2—52 Corespondență ungară.

Ieftin și real.
 4 părechi de ghete cu 7 Coroane.
 Prin cumpărarea unei enorme cantități de articli de ghete, numai în timp scurt să vând pe preț de nimica: ghete cu șinoara pentru bărbați, dame și copii, cu talpă tare bătută cu cuie, cu beset foarte fin, fasonul cel mai elegant și tari. Mărimea după cm. și Nr.
 Toate 4 părechile costă numai 7 Cor.
 Expediția cu ramburs.

Salo Horovic
 132 11—15 Export de ghete americane
 CRACOVIA, st. Dittels 57

500 Coroane plătesc celui-ce ar mai căpăta vre-odată durere de dinți ori îi va mirosi gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fil. Ed. Bartilla-Winkler Viena 19/1. Sommergasse 1. În Sibiu: în farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Ocnei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gusterței și str. Cisnădiei. În Bistrița: farmacia lui Herbert-Sebeșul-săsesc; farmacia Lederhiger; Sighișoara: farmacia lui Ligner.
 Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu să poate căpăta, trimite 7 sticle cu 5 cor. 80 fil. franco. 1 16—

Cheag natural în formă de praf.

Important pentru fabricarea de caș. Cheagul natural al D-rului Blumenthal în formă de praf, este cel mai bun și mai estin mijloc pentru închegarea laptelui, chemice curat, întrece mult toate mijloacele de închegare de până acum.

Acest cheag este preparat din cei mai buni culici de viței. El este absolut liber de materii fetide, colorate sau mucoase provenind din culici; de acide sau alte substanțe întrebuintate prin conservarea cheagului obicinuit.

Prin această curățenie absolută, recunoscută de fabricanții cei mai competenți în brânzături, cheagul natural nu împiedecă de loc fermentațiunea normală a brânzei, îi dă o tăietură foarte fină, evită umflarea și prin îndepărtarea mai perfectă a zărului produsul e mai bun.

O încercare ne convinge.
 Singura vânzare de cheag natural de-al lui Dr. Blumenthal pentru fabricarea de caș, pentru Gallia, Bucovina și Ardeal la
M LINDEMANN, agentură
 Storozynetz (Bucovina).
 Dose de probă gratis și franco rog a se cere dela 135 11—26
M. LINDEMANN, Storozynetz (Bucovina).

Uleiul pentru urechi

a lui **Dr. G. Schmidt**, medic legist și militar, vindecă repede și perfect surzenia cronică, durere de urechi, văjăitul și alte boale de urechi și în cazuri învechite. O sticlă e 4 cor. și să poate căpăta la farmacia: Grósz Nagy Ferencz, gyógyszerész, Debreczen, Kossuth-utca 8. 195 1—

De arândat

în Topârcea să află o boltă cu trafic în locul cel mai potrivit. Doritorii să pot adresa la proprietăreașă

Maria Greavu

195 1—3 Sibiu, Bauholzplatz Nr. 4

Hala de vânzare de carne

a măcelarului

EMIL MOGA

să află în

Sibiu, strada Turnului Nr. 28.

Cumpără porci vii din toate comunele; a se adresa prin o corespondență. 194 1—3

AVIZ.

Să caută la curtea unei moșioare de munte, lângă R.-Vâlcea, o păreche de oameni harnici și cinștiți. Bărbatul să se priceapă la pomărit, vierit precum și la grădinărit. Să știe a să îngrijă de cai și de vaci, iar femeia să vadă de gospodăria casei și de paserile din curte. Va fi preferită o păreche fără copii. Să cer certificate bune și serioase. — Condițiunile sunt: 60 lei lunar, lemne, porumb și legume din curte, cât le trebuie pentru întreținerea lor. Reflectanții se vor adresa prin scrisoare închisă dlui G. DERUSSI la Sărăcinești—Olănești prin Râmnicu-Vâlcea, județul Vâlcea, România. — Urmează să între în serviciu imediat și li-se vor plăti cheltuielile de drum cu căruța și trenul. 192 1—1

Nr. 1469—1909 pret. 191 1—1

Publicațiune pentru vânzare de lemne.

Comuna Săcel vinde în licitațiune publică împănăată cu oferte închise în pădurea proprie numită »Bercul Roșu« pe baza concesiunii dlui Ministru r. ung. de agricultură Nrul: 1839 I/A—2 din 1909 lemnul de stejar pe o estindere de 1160 jugh. cat. și anume 1396 bucăți trunchiuri de grosime 14—27 cm. 863 bucăți de 28—37 cm. și 283 bucăți de 38—70 cm. măsurat la înălțimea umărului și estimat fără coșje la circa 1265 m.³ de lemn de lucra și 171 m.³ lemn de foc.

Licitațiunea se va ținea în Septemvrie a. r. la oarele 9^{1/2} a. m. la casa comunală din comuna Săcel.

Prețul de strigare e: 16388 cor. 50 fil.

Vadiul, ce e a se depune: 1639 cor.

Oferte ulterioare nu se vor lua în considerare.

La ofertele închise e a se aclude vadiul în număr sau hârtii de valoare.

Condițiunile licitațiunii precum și a contractului de încheiat se pot vede la primăria comunei Săcel precum și la curatoratul silvanal r. ung. cerc. al Săliștei, în decursul oarelor de oficiu.

E de observat că pădurea respectivă e situată pe șes lângă drumul de țară și în o depărtare numai de 5.2 klm. dela gara Oraltului și 6 klm. de gara Săliștei.

Săliște în 6 August 1909.

Primpretorul cercual.

Nr. 526/1909

199 1—1

Publicațiune.

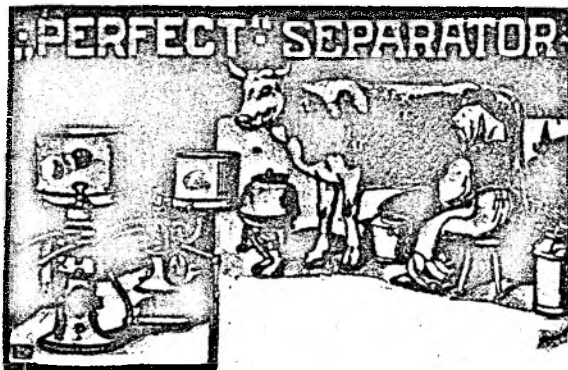
Comuna GALEȘ în 22 August st. n. a. c. la oarele 10 a. m., va da prin licitațiune publică minuendă verbală, și cu oferte în scris lucrările clădirii grajdului pentru vitele comunale de prăsilă, a pavilionului pentru joc și a frăgădăriei cu gard de fer a casei comunale. Prețul strigării la toate este 13,220 Cor. 45 fil. Vadiu 10%, dela prețul strigării.

Condițiunile de licitație mai de aproape, precum și schițele și preliminările referitoare la clădiri se pot vede în oarele de oficiu la cancelaria comunală.

Galeș, în 9 August 1909.

Primăria comunală

Benru tipar responsabil Henrie Meltzer.

zară, care să poate folosi în gospodărie foarte bine. Prospece detaiate și prețuri la dorință să trimit.

Toate articolele trebuincioase pentru creșterea și grijirea vitelor să află în asortiment bogat, pe lângă prețuri ieftine la

28 27—52

Carol F. Jicke i, Sibiu și Alba-Iulia.

A PA HERMA

apă de fântână de isvor
chemice curată, impregnată cu acid carbonic.

Ca apă de masă inviorătoare și sănătoasă, e foarte gustoasă amestecată cu vin, sirup de smeură și zămuri de alămăie.

Să capătă în toate negustoriile mai mari, restaurante și cafenele și la proprietarul fântanei

148 8—

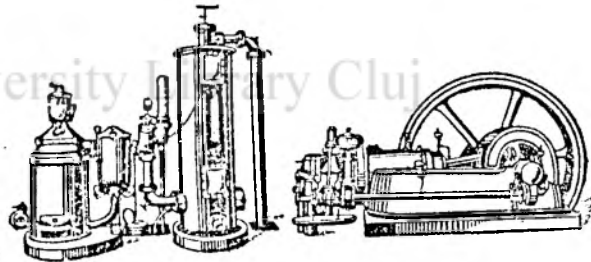
E. RUMLER

Sibiu, Schwimmschulgasse 4

ATENȚIUNE! Înainte de a cumpăra motor, adresează-te la noi, căci cele mai bune motoare pe lume sunt motoarele cu gaz sărac (Sauggas) sistem Benz cu focul sau de antracit sau cărbune de lemn sau de brichetă și cocs.

Să pot avea în ori și ce mărime.

Condiții favorabile de plată.

Peșniț 176 4—20

Motoară de benzin, gaz și oleu în cele mai simple esecutări; să pot folosi pentru scopuri de economie și industrie pe lângă garanță.

KALMÁR și ENGEL fabrică de motoare și mașini

BUDAPEST, V. Lipot-körut 18 sz.

Cataloge gratis și franco.

Specialiști să trimit gratis.

Institut indigen. Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu o o întemeiată la anul 1868

în Sibiu, strada Cisnădiei nrul 5 (edificiile proprii),

asigură în cele mai avantajoase condiții:

21 29—52

contra pericolului de incendiu și esplosiune,

edificii de ori-ce fel, mobile mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

asupra vieții omului

în toate combinațiile, capitale pentru cazul morții și cu termin fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală.

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: 85,816.412 ecoroane. Capitale asigurate asupra vieții: 9,982.454 ecoroane

Dela întemeiere institutul solvit:

pentru despăg. de incendii 4,484.278.83 c. pentru capitale asig. pe viață 4,028.113.12 c.

Oferte și ori-ce informațiuni să pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagin I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.